

Inhoudsopgave

Voorwoord	13
Hoofdstuk I. – Algemene inleiding	15
Afdeling 1. – Het privaatrecht, wat is dat?	15
§ 1. – Objectief recht vs. subjectief recht	15
I. – Algemeen	15
II. – Objectieve benadering – het objectief recht	15
III. – Subjectieve benadering – het subjectief recht	17
§ 2. – Publiekrecht vs. privaatrecht	21
§ 3. – Voorwerp van het privaatrecht	21
I. – Algemeen	21
II. – Takken van het privaatrecht	22
A. – <i>Burgerlijk Recht</i>	23
B. – <i>Handelsrecht</i>	24
C. – <i>Intellectueel eigendomsrecht of de intellectuele rechten</i>	28
D. – <i>Sociaal recht</i>	29
E. – <i>Economisch recht</i>	29
F. – <i>Gerechtigd recht</i>	30
G. – <i>Internationaal privaatrecht</i>	31
III. – Relativiteit van de indeling: interferentie tussen de verschillende rechtstakken	32
Afdeling 2. – De rechtsbronnen van het privaatrecht en hun invloed	33
§ 1. – Algemeen	33
§ 2. – Formele bronnen	35
I. – De wet	35
A. – <i>Omschrijving</i>	35
B. – <i>Basisteksten voor het privaatrecht</i>	36
II. – De algemene rechtsbeginselen	48
III. – De gewoonte	51
A. – <i>Omschrijving</i>	51
B. – <i>Essentiële bestanddelen</i>	51
C. – <i>Verhouding met de wet</i>	52
IV. – De rechtspraak	54
V. – De billijkheid	56
VI. – De rechtsleer	58

VII. – Overeenkomsten als bron van recht	59
§ 3. – Aard van de rechtsregel	60
I. – Algemeen	60
II. – Gebiedende/verbiedende rechtsregels	61
A. – <i>Rechtsregels die de openbare orde of de goede zeden aanbelangen</i>	61
B. – <i>Wetsbepalingen van dwingend recht</i>	66
III. – Aanvullende wetsbepalingen	67
IV. – Bepaling van de aard van een rechtsregel	68
Hoofdstuk II. – Subjectieve rechten	69
Afdeling 1. – Algemeen	69
Afdeling 2. – Begrip subjectieve rechten	70
§ 1. – Bestaan	71
I. – Negatie van de subjectieve rechten	71
II. – Erkenning van de subjectieve rechten	72
§ 2. – Theorieën inzake grondslag subjectieve rechten	72
I. – Eerste opvatting: ‘Willensdogma’ of ‘Willenstheorie’	72
II. – Tweede opvatting: belangentheorie (‘Interessentheorie’)	73
III. – Derde opvatting: symbiose	74
IV. – Vierde opvatting: ‘lien d’appartenance’	74
V. – Evolutie: bescherming van verlangens	76
VI. – Besluit: omschrijving subjectieve rechten	76
Afdeling 3. – Indeling van de (private) subjectieve rechten	81
§ 1. – Indeling volgens de aard van de subjectieve rechten	81
I. – Bevoegdheden	82
II. – Aanspraken	83
III. – Vrijheden	84
§ 2. – Indeling volgens de oorzaak van de subjectieve rechten	85
I. – Rechtshandelingen	85
II. – Rechtsfeiten	86
§ 3. – Indeling volgens hun voorwerp	88
I. – Extra-patrimoniale rechten	88
II. – Patrimoniale rechten	90
A. – <i>Vorderingsrechten</i>	90
B. – <i>Zakelijke rechten</i>	94
C. – <i>Intellectuele rechten</i>	102

Afdeling 4. – De titularis van subjectieve rechten: het rechtssubject	104
§ 1. – Soorten rechtssubjecten	105
I. – Natuurlijke personen	105
A. – <i>Omschrijving</i>	105
B. – <i>Aanvang</i>	106
C. – <i>Einde</i>	108
D. – <i>Attributen van de persoonlijkheid</i>	109
II. – Rechtspersonen	109
A. – <i>Omschrijving</i>	109
B. – <i>Aanvang</i>	116
C. – <i>Einde</i>	117
D. – <i>Attributen van de juridische persoonlijkheid</i>	117
§ 2. – Rechtsbekwaamheid	117
I. – Algemeen	117
II. – Natuurlijke personen	118
III. – Rechtspersonen	119
Afdeling 5. – Ontstaan en einde van subjectieve rechten	121
§ 1. – Ontstaan van subjectieve rechten	121
§ 2. – Einde van subjectieve rechten	121
I. – Soorten rechtshandelingen waarmee een rechtssubject zijn subjectief recht kan doen eindigen	122
A. – <i>Uitdovende rechtshandelingen</i>	122
B. – <i>Translatieve rechtshandelingen</i>	123
II. – Soorten rechtsfeiten waarmee een subjectief recht kan eindigen	124
Afdeling 6. – Uitoefening van subjectieve rechten	125
§ 1. – Handelingsbekwaamheid	125
I. – Algemeen	125
II. – Natuurlijke personen	126
A. – <i>Minderjarigen</i>	126
B. – <i>Andere gevallen</i>	129
C. – <i>Gevolgen m.b.t. de uitoefening van de rechten</i>	130
III. – Rechtspersonen	132
§ 2. – De abnormale uitoefening van subjectieve rechten	135
I. – Algemeen	135
II. – Begrip en juridische grondslag	136
A. – <i>Geen expliciete wettelijke grondslag</i>	136
B. – <i>Onrechtmatige daad</i>	137
C. – <i>1134 BW</i>	140
D. – <i>Algemeen beginsel van de objectieve goede trouw</i>	140

III. – Toepassingsgevallen van rechtsmisbruik	140
A. – Oogmerk om te schaden	141
B. – Afwezigheid van redelijk belang	141
C. – Overdreven benadeling	142
D. – Onevenredigheid (proportionaliteit)	142
E. – Verwekt vertrouwen	143
F. – Afwijking van het doel van een recht	143
G. – Misbruik van recht toegepast op vrijheden	144
IV. – Sanctie	145
Hoofdstuk III. – Het vermogen	147
Afdeling 1. – Het begrip vermogen	147
§ 1. – Algemeen	147
§ 2. – Traditionele opvatting	147
§ 3. – Moderne benadering	151
Afdeling 2. – Goederen en hun indeling	152
§ 1. – Algemeen	152
§ 2. – Goederen	153
I. – Begrip	153
II. – Indeling van de goederen	153
A. – Lichamelijke en onlichamelijke goederen	153
B. – Onroerende goederen en roerende goederen (artt. 516-536 BW)	155
C. – Goederen die in de handel zijn en goederen die buiten de handel zijn	158
D. – Goederen behorend aan private personen en goederen behorend aan publieke personen (art. 537-543 BW)	159
E. – Verbruikbare goederen en niet verbruikbare goederen	160
F. – Vervangbare goederen en niet-vervangbare goederen	160
G. – Deelbare en ondeelbare goederen	161
H. – Tegenwoordige en toekomstige goederen	162
I. – Hoofd- en bijzaken	162
J. – Afzonderlijke goederen en gemeenschappen	163
K. – Goederen die aan iemand toebehoren en goederen die aan niemand toebehoren	164

Hoofdstuk IV. – Individuele vrijheid en verantwoordelijkheid	165
Afdeling 1. – De individuele vrijheid	165
§ 1. – Algemeen	165
§ 2. – Begrip	165
§ 3. – Regelgevende bekrachtigingen van de individuele vrijheid	166
§ 4. – Perken aan de individuele vrijheid	168
I. – Algemeen	168
II. – Gebiedende of verbiedende rechtsregels	169
III. – Aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad	171
1. – <i>Algemeen</i>	171
2. – <i>Foutaansprakelijkheid</i>	173
3. – <i>Complexe aansprakelijkheid</i>	187
Afdeling 2. – De wilsautonomie	204
§ 1. – Begrip en draagwijdte	204
I. – Begrip	204
II. – Beperking van de wilsautonomie	205
A. – <i>Beperkingen als gevolg van de economische realiteit</i>	205
B. – <i>Beperkingen als gevolg van het ingrijpen door de wetgever</i>	206
§ 2. – Rechtshandelingen	207
I. – Algemeen	207
II. – Soorten rechtshandelingen	207
A. – <i>Aantal betrokken rechtssubjecten</i>	207
B. – <i>Aard van de betrokken rechtssubjecten</i>	209
C. – <i>Al dan niet bestaan van een tegenprestatie</i>	209
D. – <i>Het tijdstip waarop de rechtsgevolgen intreden</i>	210
E. – <i>Aard van de rechtsgevolgen</i>	210
F. – <i>Vormvereisten</i>	211
III. – Basisbeginselen inzake rechtshandelingen	212
A. – <i>Vrijheid om te contracteren of om niet te contracteren</i>	212
B. – <i>Het consensualisme</i>	213
C. – <i>De bindende kracht van de overeenkomst (art. 1134, lid 1 BW)</i>	215
D. – <i>De werkelijke wil heeft voorrang op de uitgedrukte wil</i>	216
E. – <i>Overeenkomsten hebben een relatieve werking</i>	218
F. – <i>Het beginsel van de (uitvoering te) goede(r) trouw</i>	220
III. – Voorwaarden tot de geldigheid van rechtshandelingen	221
A. – <i>Algemeen</i>	221
B. – <i>De toestemming of wilsuiting</i>	222
C. – <i>Bekwaamheid</i>	231
D. – <i>Voorwerp</i>	231
E. – <i>Oorzaak</i>	232

Hoofdstuk V. – Het bewijs	235
Afdeling 1. – Inleiding	235
§ 1. – Algemeen	235
§ 2. – Bewijsstelsels	236
§ 3. – Onderscheid tussen bewijs en geldigheidsvoorwaarden	238
Afdeling 2. – Bewijslast	239
§ 1. – Basisregels	239
I. – Accusatorisch bewijsstelsel	239
II. – Actori incumbit probatio	240
III. – Voorwerp van de bewijslast	241
§ 2. – Procesrechtelijke regels	242
§ 3. – Bewijsrisico	243
Afdeling 3. – Bewijsmiddelen	244
§ 1. – Algemene beginselen	244
I. – Vrij vs. gereguleerd bewijsstelsel	244
II. – Bewijs van rechtsfeiten vs. bewijs van rechtshandelingen	245
III. – Bewijs in burgerlijke zaken vs. bewijs in handelszaken	245
IV. – Toelaatbaarheid – Bewijswaarde – Bewijskracht	249
V. – Geoorloofd karakter	249
§ 2. – Bewijsmiddelen	250
I. – Overzicht	250
II. – Bewijs door geschrift	252
A. – <i>Begrip</i>	252
B. – <i>Toelaatbaarheid</i>	254
C. – <i>Bewijswaarde</i>	255
III. – Het bewijs door getuigen	257
A. – <i>Begrip</i>	257
B. – <i>Toelaatbaarheid</i>	257
C. – <i>Bewijswaarde</i>	258
IV. – Het bewijs door vermoedens	259
A. – <i>Begrip</i>	259
B. – <i>Toelaatbaarheid</i>	260
C. – <i>Bewijswaarde</i>	260
V. – Het bewijs door bekentenis	260
A. – <i>Begrip</i>	260
B. – <i>Toelaatbaarheid</i>	261
C. – <i>Bewijswaarde</i>	261
VI. – Het bewijs door eed	261

Hoofdstuk VI. – Sanctie en dwang	263
Afdeling 1. – Inleiding	263
Afdeling 2. – Sanctie	263
§ 1. – Begrip	263
§ 2. – Finaliteit van sanctie	263
§ 3. – Vormen	264
I. – Algemeen	264
II. – Overzicht van sancties in het privaatrecht	265
A. – <i>Preventieve sancties</i>	265
B. – <i>Dwangmechanismen</i>	266
III. – Maatregelen tot restitutie of herstel bij equivalent	266
A. – <i>Algemeen</i>	266
B. – <i>Nietigheden</i>	267
IV. – Verval van recht	271
Afdeling 3. – Dwang	271
I. – Begrip	271
II. – Tussenkomst van de overheid	272
Vocabularium	277
Beknopte bibliografie (basiswerken)	281
Trefwoordenlijst	283